

International Congress on Economics, Management and Business Studies

Hosted Online from New York, USA

Date: 23rd June , 2026

Website: <https://econferencia.com>

O‘ZBEKISTONDAGI DEMOGRAFIK O‘SISHDA YOSHLAR ULUSHI VA TADBIRKORLIK FAOLLIGI

Abdurahimov Behzodjon Bahromjon o‘g‘li
Qo‘qon davlat Unversiteti O‘qituvchisi

Bugungi globallashuv va raqamli iqtisodiyot sharoitida demografik jarayonlar davlatlarning iqtisodiy taraqqiyotini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, aholining yosh tarkibi va mehnat resurslarining shakllanishi mamlakatning innovatsion salohiyati hamda iqtisodiy rivojlanish istiqbollari bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. O‘zbekiston Respublikasi aholisi tarkibida yoshlar ulushining yuqoriligi mamlakat uchun muhim demografik imkoniyat yaratmoqda.

Yoshlar jamiyatning eng faol, kreativ va innovatsion qatlami sifatida iqtisodiy modernizatsiya jarayonlarida muhim o‘rin egallaydi. Ayniqsa, tadbirkorlik faoliyatida yoshlarning ishtiroki iqtisodiy o‘shish, yangi ish o‘rinlari yaratish va kambag‘allikni kamaytirishda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi. Shu sababli O‘zbekistondagi demografik o‘shishda yoshlar ulushi va ularning tadbirkorlik faolligini ilmiy jihatdan o‘rganish dolzarb masalalardan biridir.

O‘zbekistonda demografik o‘shish va yoshlar ulushi - O‘zbekiston Markaziy Osiyodagi aholisi eng tez o‘sayotgan davlatlardan biri hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma‘lumotlariga ko‘ra, 2024-yilda mamlakat aholisi 37 million kishiga yaqinlashdi. Aholining katta qismini 30 yoshgacha bo‘lgan yoshlar tashkil etmoqda.

Bu holat ilmiy adabiyotlarda “demografik dividend” deb ataladi. Demografik dividend — mehnatga layoqatli yoshlar sonining ortishi natijasida iqtisodiy rivojlanish imkoniyatining kengayishidir.

International Congress on Economics, Management and Business Studies

Hosted Online from New York, USA

Date: 23rd June , 2026

Website: <https://econferencia.com>

BMT ekspertlari ta'kidlashicha, yoshlar ulushining yuqoriligi iqtisodiy modernizatsiya va innovatsion taraqqiyot uchun muhim omil hisoblanadi. Chunki yoshlar: yangi texnologiyalarni tez o'zlashtiradi, innovatsion fikrlashga moyil bo'ladi, iqtisodiy faolligi yuqori bo'ladi, raqamli iqtisodiyotga tez moslashadi. Shu sababli O'zbekistonning yosh demografik tarkibi mamlakat iqtisodiy taraqqiyoti uchun katta strategik resurs hisoblanadi.

Yoshlar tadbirkorligi iqtisodiy rivojlanishning muhim omillaridan biridir. Tadbirkorlik: yangi ish o'rinlarini yaratadi, bozor iqtisodiyotini rivojlantiradi, innovatsion faoliyatni kuchaytiradi, aholi bandligini ta'minlaydi.

Iqtisodchi Jozef Shumpeter tadbirkorni iqtisodiy taraqqiyotning asosiy innovatori sifatida baholaydi. Yoshlar esa kreativ tafakkuri va riskka moyilligi bilan innovatsion tadbirkorlikning asosiy subyekti hisoblanadi.

Bugungi kunda O'zbekistonda yoshlar: IT va dasturlash, elektron tijorat, startup loyihalar, xizmat ko'rsatish, kichik biznes sohalarida faol ishtirok etmoqda.

Ayniqsa, raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi yoshlar tadbirkorligi uchun yangi imkoniyatlarni yaratmoqda. Klaus Shvabning fikricha, To'rtinchi sanoat inqilobida yoshlar innovatsion taraqqiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchi hisoblanadi

Yoshlar tadbirkorligining ijtimoiy-falsafiy ahamiyati - Falsafiy jihatdan tadbirkorlik insonning iqtisodiy erkinligi va o'z salohiyatini ro'yobga chiqarish shaklidir. Nemis faylasufi Gegel inson faoliyatini tarixiy taraqqiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida baholaydi.

Yoshlar tadbirkorligi - iqtisodiy mustaqillikni ta'minlaydi, ijtimoiy faollikni oshiradi, innovatsion tafakkurni rivojlantiradi, jamiyatda o'rta sinf shakllanishiga xizmat qiladi.

Abu Nasr Forobiy "Fozil jamiyat" konsepsiyasida jamiyat taraqqiyotini ilm, mehnat va axloqiy kamolot bilan bog'laydi. Yoshlarning tadbirkorlik faoliyati

International Congress on Economics, Management and Business Studies

Hosted Online from New York, USA

Date: 23rd June , 2026

Website: <https://econferencia.com>

ham jamiyat rivojlanishining muhim omili hisoblanadi. Shu bilan birga, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish: ishsizlikni kamaytiradi - migratsiya oqimini qisqartiradi, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlaydi.

Muammolar va istiqbollar - Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda ayrim muammolar mavjud: moliyaviy resurslarning yetishmasligi; biznes tajribasining kamligi; kredit olishdagi qiyinchiliklar; hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlar. Jahon Banki ekspertlari yoshlar bandligi va tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash iqtisodiy barqarorlikning muhim omili ekanligini ta'kidlaydi. Kelgusida - innovatsion infratuzilmani rivojlantirish, startup markazlarini kengaytirish, tadbirkorlik ta'limini kuchaytirish, yoshlar biznesiga investitsiyalarni oshirish demografik salohiyatdan samarali foydalanishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistondagi demografik o'sishda yoshlar ulushi mamlakat taraqqiyoti uchun katta strategik imkoniyat yaratmoqda. Yoshlar iqtisodiy va innovatsion rivojlanishning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida tadbirkorlik faoliyatida muhim o'rin egallaydi. Yoshlar tadbirkorligi - iqtisodiy o'sishni jadallashtiradi, yangi ish o'rinlari yaratadi, inson kapitalini rivojlantiradi, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlaydi. Falsafiy jihatdan yoshlar jamiyatning innovatsion va ma'naviy salohiyatini belgilovchi asosiy qatlam bo'lib, ularning iqtisodiy faolligi davlat taraqqiyotining muhim omili hisoblanadi. Kelgusida O'zbekistonning demografik dividendidan samarali foydalanish uchun yoshlarni qo'llab-quvvatlash, innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish va tadbirkorlik muhitini yaxshilash ustuvor vazifalardan biri bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. United Nations Population Fund (UNFPA). State of World Population Report 2024. — New York, 2024.

International Congress on Economics, Management and Business Studies

Hosted Online from New York, USA

Date: 23rd June , 2026

Website: <https://econferencia.com>

-
2. O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Demografik ko‘rsatkichlar to‘plami. — Toshkent, 2024.
  3. Bloom D., Canning D. Demographic Dividend and Economic Growth. — Harvard University Press, 2022.
  4. Schumpeter J. The Theory of Economic Development. — Harvard University Press, 2021.
  5. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. — Geneva: World Economic Forum, 2020.
  6. Hegel G.W.F. Philosophy of History. — Oxford University Press, 2020.
  7. Forobiy Abu Nasr. Fozil odamlar shahri. — Toshkent: Yangi asr avlodi, 2021.
  8. World Bank. Youth Entrepreneurship and Employment Report. — Washington DC, 2023.
  9. OECD. Youth Policy Review. — Paris, 2023.
  10. Becker G. Human Capital. — Chicago University Press, 2021.